

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»

СИЛАБУС

Дисципліна

ППО 2.1.2. Історія української літератури

для здобувачів освіти спеціальності 035 Філологія
ОС «Молодший бакалавр»

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Відділення гуманітарної освіти
Предметна (циклова) комісія викладачів філологічних дисциплін

1. Короткий опис дисципліни та контактна інформація викладача

Назва курсу	ППО 2.1.Історія української літератури
Назва спеціальності	035 Філологія
Назва освітньої програми	Українська мова та література, освітній ступінь: «Молодший бакалавр»
Статус дисципліни	обов'язкова
Семестр вивчення	I-II, 2022-2023 н.р. III – IV, 2023-2024 н.р.
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС	17
Загальний обсяг годин	510 год.
Лекційні заняття	116 год.
Практичні / семінарські заняття	76 год.
Самостійна та індивідуальна робота	318 год.
Форма підсумкового контролю	Залік/екзамен
Викладач	Резнікова К.В. , викладачка української мови та літератури, спеціаліст II категорії
E-mail	Kat.Reznikova94@gmail.com
Консультації	Очні / Онлайн (за потреби)

Компетентності та результати навчання

Навчальна дисципліна передбачає такі **компетентності**: інтегральну, загальні та фахові.

Інтегральна компетентність:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність вільно володіти, спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно, здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях, для всебічного розвитку особистості, забезпечувати якість роботи, що виконується.

ЗК 12. Здатність довільного використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення наукових досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання, сучасний стан та перспективи української мови у Європейському просторі.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури: від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність досконало володіти усним та писемним мовленням, мовленнєвою діяльністю, відповідно до норм української літературної мови для розв'язання фахових завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, планування, проведення дослідно-пошукової, наукової діяльності.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань, формувати власну думку та приймати рішення, генерувати нові проекти та ідеї.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною мовою, забезпечити функціонування державної мови в усіх сферах суспільного життя.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів, досконало володіти орфографією та пунктуацією української мови.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення, використання нормативно-правових документів у гуманітарній, освітній сфері, здатність до організації ділової комунікації.

Результати навчання (РН):

РН1. Вільно володіти та спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовою усно й письмово, осмислюючи картини світу іншої соціокультури, застосовувати засоби і технології міжкультурної комунікації та взаємодії. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

РН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, застосовувати принцип науковості при викладі загальномовних фактів.

РН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти, проектувати, формувати власну траєкторію саморозвитку та самовдосконалення.

РН5. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН6. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів, користуватися термінологією у дослідно-пошуковій діяльності у сфері філологічних досліджень.

РН7. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання, мовну й орфографічну компетентність у професійній діяльності.

РН10. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою, застосовувати знання мовознавства, фольклористики, літературознавства у філологічній галузі.

РН12. Аналізувати й інтерпретувати твори української та художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

РН13. Використовувати мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя, визначати проблеми, цілі діяльності, планувати, брати на себе відповідальність за прийняті рішення та їх виконання.

РН16. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання.

РН18. Мати навички дослідно-пошукової, наукової діяльності у сфері філологічних досліджень.

2. Тематичний план дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Література Київської Русі.

Література XIII – XVI століть. Ренесанс та реформація.

Барокова поезія XVII - XVIII століть.

Проза та драматургія XVII - XVIII століть

Тема 1. Основні тенденції розвитку давньої української літератури. Перекладна та оригінальна література Київської Русі.

Тема 2. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості.

Тема 3. «Слово о полку Ігоревім»: історія вивчення, проблема авторства, стильова своєрідність.

Тема 4. Загальні тенденції розвитку літератури доби Ренесансу в Україні. Полемічно-публіцистична література. Українське бароко. Барокова ораторсько- проповідницька проза.

Тема 5. Творчість Г. Сковороди: поетика та філософська основа.

Тема 6. Формування драматургії в українській літературі.

Жанрово-тематичні особливості української драматургії XVIII століття.

Змістовий модуль 2. Історія української літератури першої половини та середини XIX століття

Тема 7. Літературний процес перших десятиріч XIX століття. І.Котляревський – зачинатель нової української літератури. «Енеїда». І.Котляревський і становлення нової української драматургії («Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник»). Григорій Квітка-Основ'яненко – перший класик нової української прози.

Тема 8. Романтизм як естетична проблема. Український романтизм.

Тема 9. Літературне відродження в Західній Україні. «Руська трійця».

Тема 10. Багатогранність творчої діяльності Т.Г. Шевченка. Творчість Марка Вовчка. «Народні оповідання».

Тема 11. Пізній романтизм літературі XIX століття: П.Куліш, О.Стороженко, Ю.Федькович.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3.

Літературний процес 70 – 90 рр. XIX століття

Тема 12. Розвиток української літератури в 70-90 рр. XIX століття: становлення нових стильових течій і напрямів.

Тема 13. Життєвий і творчий шлях Л. Глібова. Громадська, педагогічна та видавнича діяльність. Продовження байкарських традицій Г. Сковороди, П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки. Творче використання сюжетів байкарів світу (Езоп, Лафонтен, І. Крилов).

Тема 14. Огляд життєвого і творчого шляху І.Нечуя - Левицького. Тематика і проблематика ранніх оповідань («Дві московки», «Рибалка Панас Круть» та ін.), повісті «Микола Джеря». «Кайдашева сім'я» — жанр, тема, ідейний зміст. Конкретно-історичне та загальнолюдське у творі. Своєрідність розгортання сюжету, композиція.

Тема 15. «Кайдашева сім'я» — жанр, тема, ідейний зміст. Конкретно-історичне та загальнолюдське у творі. Своєрідність розгортання сюжету, композиція.

Тема 16. Реалістичне зображення образів селян у творчості Панаса Мирного. Тематична і жанрова різноманітність ранніх творів письменника (“Лихий попутов”, “П’яниця”, “Лихі люди”).

Тема 17. Драматургія І.Нечуя-Левицького і Панаса Мирного.

Тема 18. Розвиток української реалістичної драматургії і театру в другій половині XIX століття.

Тема 19. Творчий шлях І.Франка. Аналіз ліричної спадщини. Збірка інтимної лірики “Зів’яле листя”.

Тема 20. Символічність образу каменяра у поезії «Гімн».

Тема 21. Тематична і жанрова багатоаспектність прози “Борислав сміється”.

Змістовий модуль 4.

Літературний процес першого десятиліття XX століття.

Літературний процес першої половини XX століття

Тема 22. Розвиток модернізму в українській літературі. Елементи імпресіонізму в новелістиці М. Коцюбинського (“Intermezzo”, “Цвіт яблуні”).

Тема 23. Леся Українка (Лариси Петрівни Косач). Огляд творчості. Особливості поетичного стилю і мови лірики Лесі Українки. Новаторство ритміки. Елементи неоромантизму у творчості письменниці.

Тема 24. Драматургія Лесі Українки. Трансформація традиційних образів у тенденції неоромантизму.

Тема 25. Творчість «Покутської трійці». В. Стефаник. Засоби розкриття психічного стану персонажа, роль пейзажу та художніх деталей у новелі “Новина”. Елементи експресіонізму.

Тема 26. Огляд творчості В. Винниченка. Драматичні твори: аналіз та симбіоз течій

Тема 27. Життєвий і творчий шлях О. Кобилянської. Основні теми та мотиви.

Тема 28. Участь у феміністичному русі та його відлуння в художній творчості. “Царівна”. Жанр, тема, сюжет, особливості композиції, роль публіцистичних матеріалів, мови. “Земля”. Жанр, одвічна загальнолюдська тема та її конкретизація. Прототипи і типи. Особливості сюжету, композиції, характеротворення, художньої мови. Значення творчості О. Кобилянської для розвитку української художньої прози кінця XIX — початку XX ст.

Тема 29. Життєвий і творчий шлях П. Тичини. Інтимна лірика П. Тичини (“Ви знаєте, як липа шелестить...”, “Коли в твої очі дивлюся...”, “Я сказав тобі лиш слово...”).

Тема 30. Поезії В. Сосюри. Ліричні твори. А. Малишко. Цикл «Україно моя», збірка «Що записано мною».

МОДУЛЬ 3

Змістовий модуль 5. Літературний процес 70 – 90 рр. XIX століття

Тема 31. Життєвий і творчий шлях М. Рильського. М. Рильський і неокласици (М. Зеров, М. Драй-Хмара, П. Филипович, Ю. Клен). Еволюція ліричного героя М. Рильського, прагнення гармонії між особистістю і навколишнім світом, чуттями й розумом, людиною і природою.

Тема 32. Збірка “На білих островах” (1910 р.). Зовнішнє наслідування символістів та його переборення в подальших творах.

Тема 33. О. Довженко. «Зачарована Десна», «Україна в огні», «Щоденник». «Україна в огні». Особливості сюжетно-композиційних вирішень. Образ-символ долі України (Христя). Політичні звинувачення автора.

Тема 34. Остап Вишня. Усмішки. Комедійність ситуацій, народний гумор, дотепність вислову, глибина думки.

Тема 35. М. Куліш. Драматургія (огляд). «97», «Мина Мазайло». Значення творчості М. Куліша в розвитку української драматургії та театру.

Тема 36. Мистецька та індивідуальна трагедія М. Хвильового. Участь М. Хвильового в літературних дискусіях 1925–1928 рр. Тематичне розмаїття новелістики письменника.

Тема 37. Формування світоглядних переконань Ю. Яновського. Художнє новаторство романів “Майстер корабля” і “Чотири шаблі”. “Вершники”: багатство змісту, досконалість художньої форми, жанрова своєрідність твору.

Змістовий модуль 6.

Жанрово-стильова різноманітність поезії другої половини ХХ ст.

Тема 38. Життя і творчість Григіра Тютюнник., провідні теми, персонажі. Увага до емоційного життя особистості у збірці “Зав’язь”. Художнє осмислення долі покоління “дітей війни”. Жанрова своєрідність творів, тематика, персонажі, особливості сюжетно-композиційних вирішень, оповідної манери, художньої мови

Тема 39. Культурно-мистецька атмосфера формування “празької школи”. Поетичне осмислення проблеми національної духовності у творчості Є. Маланюка, Н. Ливицької-Холодної, О. Теліги, О. Стефановича, О. Лятуринської, О. Ольжича. Співвідношення неокласичних і символістських начал у творчості поетів.

Тема 40. Творчість А.Малишка. Розвиток поетичної творчості від ранніх творів (збірки “Лірика”, “З книги життя”) до глибоко філософських і патріотичних (збірки “Полудень віку”, “Серпень душі моєї”). Поєднання романтичної поезики та реалістичної оповіді в ліриці А. Малишка. Пісенна ритмічність віршів А. Малишка (“Пісня про рушник”, “Пісня про вчительку”). Багатство художніх засобів.

Тема 41. Розвиток поезії у другій половині ХХ ст. Естетика шістдесятників

Тема 42. Біографічні відомості. Широка шкала емоційних станів і філософських настроїв лірики і епіки Л. Костенко.

Тема 43. Тематична і жанрова різноманітність творчості Д. Павличка. Пісенна творчість поета (“Дзвенить у зорях небо чисте...”, “Я стужив - ся, мила, за тобою...”, “Два кольори” та ін.), її фольклорна основа та своєрідність, художня мова, засоби милозвучності. Інтимна лірика Д. Павличка (збірка “Таємниця твого обличчя”).

Тема 44. Огляд життя і творчості. Формування ідейно-естетичних переконань В. Симоненка в період пробудження національної гідності українського народу.

Тема 45. Проблематика, особливості сюжету, ідейний зміст поеми І. Драча “Чорнобильська мадонна”. Огляд творчості М.Вінграновського.

Тема 46. Життєвий і творчий шлях поета. Вольовий, цілеспрямований характер В. Стуса — поета і громадянина. Наскрізні мотиви та образи творчості. Основні тематичні напрями прижиттєвих збірок, виданих за кордоном: “Зимові дерева”, “Веселий цвинтар”, “Свіча в свічаді”, “Палімпсести”.

МОДУЛЬ 4

Змістовий модуль 7. Жанрово-стильова різноманітність прози другої половини ХХ ст.

Тема 47. Повернення в літературний арсенал спадщини несправедливо забутих письменників — В. Еллана-Блакитного, В. Чумака, М. Семенка, В. Поліщука, І. Микитенка.

Тема 48. Життєвий і творчий шлях У. Самчука. “Марія”. Художній твір про винищення українського селянства, голодомор 1933 року.

Тема 49. Життєвий шлях І.Багряного. Мотиви поетичної творчості.

Тема 50. Участь І. Багряного в українському демократично-визвольному русі. Алегоричність назви, промовиста символіка, динамічність розвитку сюжету роману “Тигролови”. Всепоглинаюча ідея перемоги добра над злом. Проблематика роману “Сад Гетсиманський”. Автобіографічна основа, центральні персонажі, засоби психологізму, індивідуалізації і типізації.

Тема 51. Огляд життєвого і творчого шляху В. Барки. Жанрово-стилістичне розмаїття творчості В. Барки. Елементи різних стильових шкіл і напрямів у творчості письменника. Роман “Жовтий князь”. Епічне полотно, присвячене темі голодомору в Україні 1932–1933 рр., геноциду проти українців.

Тема 52. Тематична різноманітність романів П. Загребельного. Розробка П. Загребельним історичної тематики в українській прозі (“Диво”, “Первоміст”, “Смерть у Києві”, “Свпраксія”, “Роксолана”).

Тема 53. Творчий шлях В. Шевчука як процес творення соціально-психологічної картини українського життя кінця ХХ ст.

Тема 54. “Дім на горі” — роман-міф і полеміка з “хімерною прозою”. Філософічність твору. Особливості творення “хімерного” роману.

Змістовий модуль 8. Література українського постмодернізму.

Літературне сьогодні (Література ХХІ століття)

Тема 55. Явище експериментальної прози в українській літературі на зламі ХХ–ХХІ ст.

Тема 56. Ю. Андрухович як представник постмодернізму в українській прозі. Огляд творчості М.Дочинця.

Тема 57. Неотрадиціоналізм в українській прозі (Є. Пашковський, В. Медвідь). Естетика руйнування штампів соціалістичного реалізму у творчості представників угруповань “Бу-Ба-Бу”, “Лугосад” та ін

Тема 58. "Нова хвиля" української жіночої прози. Огляд творчості: О.Забужко, М.Матіос, Є.Кононенко, О.Пахльовської, Г.Пагутяк, І.Жиленко, І.Роздобудько.

3. Навчальні ресурси:

Навчальні ресурси розміщені за посиланням:

<http://moodle-gpk.msu.edu.ua:3002/course/view.php?id=315#section-4>

4. Перелік обов'язкових та вибіркових завдань, кінцеві терміни підготовки, схема їх оцінювання

Самостійна робота при вивченні дисципліни «Історія української літератури» полягає у здійсненні таких видів робіт:

- підготовка до аудиторних занять (практичних);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- реферування, анотування рекомендованої літератури;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до модульних і комплексних контрольних робіт, ректорських контрольних робіт;
- підготовка доповідей на науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених.

Мета практичних занять полягає у закріпленні і поглибленні набутих теоретичних знань студентів, опануванні навичками їх застосування при вирішенні конкретних процесуальних ситуативних питань, контролі за засвоєнням матеріалу, стимулюванні самостійної роботи щодо засвоєння основних положень та вивчення специфіки галузі.

На практичних заняттях використовуються різні форми та методи контролю знань студентів: усне опитування, дискусія, реферативні повідомлення та їх обговорення, вирішення практичних завдань, тестовий контроль.

Практичні заняття можуть проходити в різних формах: співбесіда, доповідь, реферативна доповідь, дискусія, колоквиум та ін.

Продуктивними і раціональними формами заняття є співбесіда та дискусія. Вони дають можливість обговорити питання з багатьох сторін і залучити до обговорення максимальну кількість студентів, допомагають розвивати мислення та мову, сприяють засвоєнню матеріалу.

Студент, беручи участь у практичному занятті, при обговоренні того чи іншого питання повинен:

- чітко формулювати основні теоретичні положення;
- обґрунтовувати й доводити свої міркування та твердження;
- давати повну та стислу відповідь на поставлене запитання;
- доповнювати доповідача тощо.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять слухачі повинні всебічно розглянути й усвідомити зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати необхідну літературу (підручники, навчальні посібники, наукову та спеціальну літературу). Перевірку засвоєння своїх знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю.

Кращій підготовці до практичних занять сприятиме використання різних технічних засобів і технологій (комп'ютер, відеотехніка, мережа Internet, інформаційні банки

даних). Найзручніше в навчальному процесі використовувати комп'ютер, оскільки він допомагає здійснювати пошук і систематизацію необхідної інформації, мінімізує витрати часу на такі дії, оптимізує самостійну роботу студентів, надає доробкам студентів закінченого й естетичного вигляду.

Загальні вимоги до учасників практичного заняття:

❖ обов'язково прочитати текст першоджерела та рекомендовану додаткову літературу;

- ❖ опрацювати прослуханий теоретичний матеріал;
- ❖ всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття;
- ❖ підготуватися до виступу з кожного питання плану практичного заняття;
- ❖ підготувати відповіді на запитання, наведені під кожним із пунктів плану заняття;
- ❖ опрацювати навчальну літературу;
- ❖ опрацювати питання, які винесені на самостійне вивчення;
- ❖ рекомендовано виступати не з місця, а перед усією аудиторією;
- ❖ викладати думки своїми словами, а не завченими фразами, формулюваннями;
- ❖ будувати виступ згідно з планом, користуючись конспектом лише в разі цитування першоджерел;

першоджерел;

- ❖ вільно триматися перед аудиторією, грамотно та переконливо говорити;
- ❖ кожен студент бере участь в обговоренні всіх питань семінару;
- ❖ після відповіді товариша вміти прокоментувати основне положення проблеми, поставити йому додаткове запитання;
- ❖ формулювання своєї позиції розпочинати словами „Я стверджую, що...“, «Я вважаю, що...», „Моя позиція з цього питання така...“;
- ❖ для підтвердження або ж спростування тієї чи іншої тези наводити аргументи.

Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою контрольних питань для опрацювання лекційного матеріалу й підготовки до практичних занять, які охоплюють основні положення, що підлягають засвоєнню студентами відповідно до кожної теми дисципліни «Історія української літератури».

Практичні завдання включають в себе підготовку до написання рефератів та доповідей за заданими темами, вправи й тестові завдання. Окрему увагу слід приділити засвоєнню рекомендованої базової та допоміжної літератури за кожною темою.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення конкретної дисципліни. Її зміст визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота слухача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретного навчального предмету, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами, методичними вказівками тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студентів. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виносяться на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Зміст СРС з конкретної дисципліни може складатися з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- підготовка та виконання завдань, передбачених програмою практичних занять;
- підготовка до всіх видів контролю, в тому числі модульних і комплексних, директорських контрольних робіт та підсумкової державної атестації;
- інші види діяльності, що ініціюються коледжем, предметною комісією й органами студентського самоврядування.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу проводиться за такими формами:

1. Опрацювання лекційного матеріалу. Лекції як форма навчання забезпечують лише передавання теоретичних знань із предмету. Програмою передбачається їх

раціональне поєднання з різними видами практичних занять, на яких закріплюються та поглиблюються одержані на лекціях і в результаті самостійних занять знання.

2. Самостійне вивчення окремих питань і тем за списком рекомендованої літератури. Самостійна робота також передбачає підготовку та виконання контрольних робіт за розділами курсу.

3. Основні вимоги до виконання контрольної роботи.

Метою підготовки контрольної роботи є поглиблення студентом теоретичних знань із дисципліни, а також їх використання при вирішенні конкретних практичних завдань; визначення ступеня знань студента з нормативної дисципліни та підготовки його до самостійної практичної діяльності.

Працюючи над контрольною роботою, студент має закріпити навички правопису та правильного вживання розділових знаків. Основними її завданнями є:

- вивчення (або поглиблення) та узагальнення теоретико-методологічних засад з дисципліни;

- вдосконалення і розвиток фахових знань.

Поточний контроль реалізується у формі експрес-опитування, оперативного контролю на лекційних, семінарських (практичних), тестування, виступів на семінарських заняттях, перевірка практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого насамостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;

Критеріями оцінки є:

для усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
 - логіка викладання, культура мови;
 - емоційність та переконаність;
 - використання основної та додаткової літератури;
 - аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки ;
- для виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи тощо.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної (індивідуальної) роботи. Самостійна (індивідуальна) студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Модульний (міжсесійний) контроль включає проведення контрольного заходу за всіма темами змістовного модуля у формі контрольної роботи. До контрольних заходів допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, оцінюються "незадовільно" незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку (I, III семестр) та екзамену (II, IV семестр).

Семестровий контроль – залік. Першим етапом підсумкового семестрового оцінювання дисципліни є визначення поточної успішності, що доводиться до відома студентів на останньому занятті.

Семестровий залік (далі – залік) – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни – Історична граматики за семестр.

Залік з навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання виставляється викладачем за результатами поточного контролю. Залік виставляється викладачем автоматично за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені робочою програмою навчальної дисципліни і його середньозважений бал знаходиться у межах 2,51– 5,00.

Структура проведення семестрового контролю доводиться до відома студентів на першому занятті.

Критерії оцінювання відповідей

Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо при відповіді на питання студент:

- ✓ володіє діловою термінологією, не допускає помилок у термінології;
- ✓ змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки;
- ✓ повно розкриває зміст питання, виявляючи при цьому глибокі знання предмета.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо студент:

- ✓ володіє фаховою термінологією і не допускає помилок у її застосуванні;
- ✓ змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки;
- ✓ виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, але розкриває їх на недостатньо глибокому рівні та допускає незначні помилки з фундаментальних основ дисципліни.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо студент:

- ✓ виявляє недостатні знання спеціальної термінології;
- ✓ має небагатий словниковий запас;
- ✓ не може змістовно, грамотно висловлювати свої думки з питання;
- ✓ виявляє певні знання і розуміння основних теоретичних положень, але допускає істотні помилки, що не свідчать про засвоєння теоретичного матеріалу;
- ✓ допускає граматичні помилки.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студентові, якщо:

- ✓ відповідь під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна, що свідчить про відсутність початкових уявлень про предмет навчання;
- ✓ відтворює відповідь на питання неповно, непослідовно;
- ✓ не володіє фаховою термінологією;
- ✓ словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні;
- ✓ допускає багато граматичних помилок.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за залік для студентів заочної форми навчання.

Результати складання заліків оцінюються за національною двобальною шкалою: «Зараховано» чи «Незараховано» та відповідно до «шкали переведення середньозваженої оцінки в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS» у балах та оцінках ECTS і фіксується у відомості, заліковій книжці, індивідуальному плані студента.

Семестровий контроль – екзамен. Відповідно до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача оцінюється наступним чином: під час складання іспиту кожен здобувач вищої освіти отримує індивідуальний білет, що складається з теоретичної частини, який містить два теоретичні питання і практичну частину. Форма проведення: усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при складанні екзамену

Відповіді здобувачів вищої освіти оцінюються за двома розділами:

- перший – це відповідь на два теоретичні питання;
- другий – оцінювання рівня виконання практичної частини.

Кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача вищої освіти або відповідь здобувача вищої освіти не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в цьому випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен. При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти денної форми навчання, підсумкова оцінка відповідей на білет множиться на середньоваговий коефіцієнт – 0,4, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи здобувача вищої освіти за аудиторну роботу, контрольний захід та індивідуальну роботу, отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету. Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача вищої освіти.

Відповідь на теоретичні питання оцінюється наступним чином:

5 - «Відмінно» – заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом; демонструє знання і розуміння основних граматичних структур; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки; формулюючи думку правильно використовує терміни з дисципліни, дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

4 - «Добре» – заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки під час наведення прикладів; дає правильні відповіді на додаткові запитання.

3 - «Задовільно» – заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, на додаткові запитання, дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається помилок у наведенні прикладів. Здобувач вищої освіти слабо володіє термінологією, використовує обмежений запас лексики, допускаючи помилки, які утруднюють розуміння тексту.

2 - «Незадовільно» – коли здобувач вищої освіти дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені екзаменаційним білетом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; здобувач вищої освіти вміє писати прості непоширені речення відповідно до комунікативної задачі, проте зміст повідомлення недостатній за обсягом для розкриття теми та допускає значні орфографічні помилки; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання.

РОЗПОДІЛ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Вид контролю: ЗАЛІК

Модуль 1; 3	
Підсумкова оцінка (середньозважений бал)	
ЗМ1 – ЗМ2; ЗМ5 – ЗМ6	
Аудиторна робота (в т.ч. самостійна та індивідуальна робота здобувача освіти)	Контрольний захід
T1, T2, T3 ... T11 T31, T32 ... T46	T1 – T10 T1, T2, T3 ... T11 T31, T32 ... T46
Середньоарифметичне оцінок за національною шкалою	Оцінка за національною шкалою
$k_1=0,7$	$k_2=0,3$
$\sum k_i=1$	

Вид контролю: ЕКЗАМЕН

Модуль 2; 4		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА (в т.ч. ІРС)*		
ЗМ3 – ЗМ4; ЗМ7 – ЗМ8		
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, колоквіум тощо)	
Т12, Т13 ... Т30 Т47-Т58	Т12, Т13 ... Т30 Т47-Т58	
середнєарифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1=0,3$	$k_2=0,3$	$k_3=0,4$

5.Рекомендова література

Базова

1. Білоус П. В. Історія української літератури XI – XVIII ст.: Навчальний посібник./ Білоус П.В. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 424 с.
2. Історія української літератури XIX століття: у 2 кн. /За ред. акад. М. Г. Жулинського. Кн1. - К.: Відродження, 2005.- 656с.; Кн. 2. - К.: Відродження, 2006. - 712с.
3. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX ст.: Підручник./Галич О.А., Бойцун І.Є., Кизилова В.В. ін. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 391с.
4. Історія української літератури. Кінець XIX - початок XX ст. : підручник для студ. вищ. навч. закладів: У 2 кн. Кн. 1 / За заг. ред. О.Д. Гнідан. – К. : Либідь, 2005. - 624 с.
5. Ковалів Ю.І. Історія української літератури XIX – поч. ХХІ ст. Том І. У пошуках іманентного сенсу. - К.:Академія, 2013. – 512с.

Додаткова:

1. Агеєва В. П. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. — К.: Либідь, 2000.
2. Антологія української драматургії. — К.: Мистецтво, 2004.
3. Антологія української поезії другої половини ХХ ст. / Упоряд. Ю. Ковалів. — К.: Гранослов, 2000.
4. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: Імператив України. Історико й націософська парадигма. — К.: КМ Академія, 2004.
5. Жінка як текст: Емма Андрієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти. — К.: Факт, 2002.
6. Жулинський М. Олег Ольжич і Олена Теліга. — К.: Вид-во ім. О. Теліги, 2001
7. Лебединцева Н.М. Сучасна українська література: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.
8. Новий довідник:Українська мова та література. - К.: ТОВ «Казка», 2005.- 864с.
9. Олійник О. Б., Грабницький Г. М. Українська мова та література: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2006.
- 10.Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X- XIII століття)/ О. Сліпушко - К.: Аконт, 2002. - 339 с.
- 11.Соболь В. З глибини віків: Вивчення давньої укр. літ. в школі: Посібник для вчителя./В. Соболь
- К.: Зодіак-ЕКО, 1995. - С. 160-186.
- 12.Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст./ М. Сулима - К.: ПЦ "Фоліант"; ВД "Стилос", 2005. - 368 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/

3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>

6. Політика викладача

Для успішного проходження курсу «Історія української літератури» та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу кожної теми, при цьому звертається увага на розуміння підходів і принципів, а не на запам'ятовування визначень, особливий акцент ставиться на формування професійної компетентності.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури» потребує підготовки здобувачів освіти до різних видів аудиторної роботи. Кожне заняття передбачає попередню самостійну підготовку студентів до нього, відповідно до теми і питань до обговорення, а також завдань для самостійної та індивідуальної роботи. Під час підготовки до занять майбутнім фахівцям варто опрацювати не тільки конспект лекцій, але й додаткову літературу

для більш ґрунтовного оволодіння теорією питання. Звертається увага на проблемні питання й педагогічні завдання підготовки фахівців; збагачення їх тезаурусу новою професійною лексикою, на формування професійної компетентності майбутніх філологів.

Окремі аспекти навчального матеріалу, що подаються здобувачам вищої освіти для самостійного опрацювання представлені в підсумковому контролі.

Здобувачі вищої освіти на практичному занятті повинні:

- чітко формулювати основні теоретичні положення;
- обґрунтовувати й доводити свої міркування і твердження;
- давати повну і стисло відповідь на поставлене запитання;
- доповнювати доповідача, брати участь у дискусіях;
- виконувати вправи, творчі завдання тощо.

На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали низький рівень засвоєння знань з основних питань теми.

Для успішного засвоєння курсу «Історія української літератури» здобувач вищої освіти повинен: уміти співпрацювати в різних формах: очній, дистанційній; брати активну участь в аудиторній роботі та онлайн заняттях; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок; своєчасно виконувати завдання для самостійної роботи; займатися самоосвітою; дотримуватись норм і правил академічної доброчесності; у навчальних ситуаціях діяти із позицій етичних норм та правил; брати участь у моніторингових дослідженнях (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль).